

◆ ST. OLAV ◆

Nr. 10

Oslo, den 7. mars 1935.

47. årg.

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5, Abonnementpris kr 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før, hvert kvartalskift. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.
„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 10695 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 l, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lördager fra 10—1. De øvrige dager fra 10—4. Utbetalinger kun mandag kl. 3—4.

INNHold: De 10 000 - Innsamlingslisten - En pressens apostel - Et hundreårsminde - † Biskop Bares - Pastor van der Velden - I Kikkerten - Fru Anna Backer hedres - Herhjemme - Trekningsliste - Fastemandat.

De 10000!

Så runder vi med dette nummer av «St. Olav» de 10 000 kroner som vel ingen vilde ha tenkt sig muligheten av skulde bli nådd ennu innen et års forløp, efter at det første oprop til «innsamling til «St. Olav» var inn tatt i bladet. I april 1934 stod dette første oprop — i den siste uke av februar 1935 nådde vi de 9 900 som skulde til for at monsignore Snoeys vilde gi de kr. 100, han hadde lovet. Og enda har vi den glede å kunde sette de første 10 av de neste 10 000 på listen!

Er det noe under at «St. Olav» er fylt av takknemlighet? Men er det noe under at vår takknemlighet i første rekke vender sig mot «Han presten» i Bergen? *Han* er det som har tatt initiativet til hele innsamlingen — *han* er det, som i ord og i handling er gått forut med det gode eksempel som har virket tennende og inspirerende på andre og gjort alle til «glade givere». «Tidene er slemme og vi er ikke mange. Men vi er da ikke så få og så fattige at vi

ikke kan gjøre noe hvis vi vil løfte i flokk» — skrev han i det første oprop.

Nei — «vi er ikke mange», men der er blitt løftet slik «i flokk» at «St. Olav» nu står med et fond som representerer praktisk talt et beløp på to kroner fra *hver* norsk katolikk! Hvad det betyr for en moralsk støtte og hvad det betyr som opmuntring kan ikke måles med *tall* — og «St. Olav» kan jo heller ikke personlig få takket hver enkelt av de mange givere. Men takken skal bli formet på den måte som med rikest velsignelse vil vende tilbake til våre velgjørere: Fredag den 15. mars vil der i St. Olavskirken i Oslo av bladets redaktør bli lest en hellig messe for disse våre velgjørere — for dem selv, deres familie og deres anliggender — for deres timelige og evige velferd!

Blandt disse velgjørere er en som gang på gang har tegnet sine bidrag og som nu har sendt oss et oprop som vi hermed bringer. Han har kalt det:

Til avslutning for 1ste etappe av innsamlingen til fond for „St. Olav“!

Nu er den første bautasten reist med kr. 10 000 for vår kjære «St. Olav». Men NB. det er bare første etappe av våre bestrebelsers mål. Nu skal vi videre frem — vi skal sikre «St. Olav»s beståen og vekst og utvikling slik at vi efterhvert med større og større fortrøstning kan se den lykksalige dag og time imøte, da «St. Olav» for første gang kan sendes ut til alle våre elskede landsmenn i vårt kjære gjenreiste «Norvegia catholica».

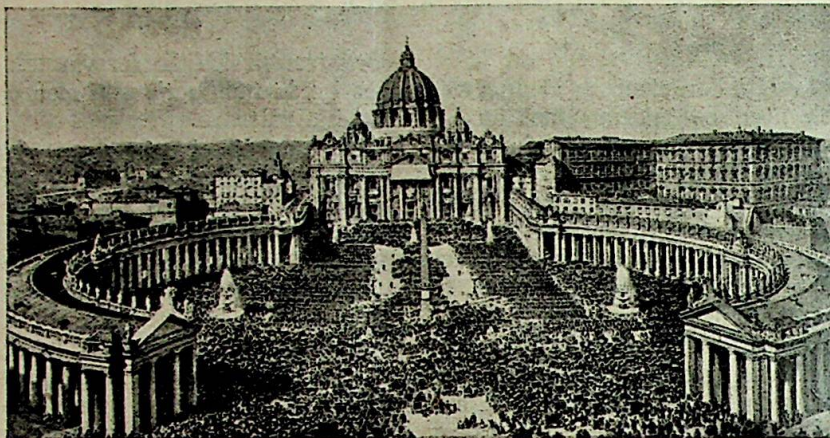
Det og ikke noe mindre er nemlig vårt allersiste fremtidsmål. Når vi nu, Gud skje lov og takk! den 17. mai 1935 med stolthet og glede vil kunde se op

til den første lille bautasten — en kapital på 10 000 kroner — som er innsamlet innen et år av troglade og takknemlige sjeler, da vil vi be alle gode gavers giver at han må legge sin velsignelse til når vi med nytt mot legger i vår sparebøsse til «St. Olavs fond» så at der igjen av de mange bekker små må bli en stor å, og at *ingen*, som har råd eller med litt offerånd kan skaffe sig råd dertil vil glemme vårt felles kjælebarn: en ny bautasten til fondet!

Ti målet er — og er det ikke herlig å tenke på det? — målet er å få «St. Olav» til å kunde stå trygt og løpe muntert avsted på sine egne norske ben som

stem som bygger på en annen overbevisning. Uten å oppgi mine liberale anskuelser, innser jeg og tror jeg, at Kirken har hatt sine gode grunner — særlig med henblikk på de politiske partiers dype fordervelse — til å nekte å gå frem så hurtig som vi har villet. Jeg anerkjenner Kirkens synsmåter uten derfor å forkaste mine. Deres meninger har kanskje vært riktigere og dypere enn mine, og når jeg tenker på Deres naturlige over-

legenhet i forhold til mig føler jeg mig overbevist derom, men fornuften er ikke hele mennesket. Og siden jeg ikke har maktet å frigjøre mig for de synsmåter som skiller oss ad, er det nu best at jeg avslutter et livsfellesskap som var helt til fordel for mig og til byrde for Dem. Min samvittighet forplikter mig like meget som min ære til å ta dette skritt, ti jeg må sørge for at mitt liv kan bli noe for Gud. Og siden jeg ikke kan følge Dem, hvad kan jeg da gjøre ved å bli her, uten å trette Dem, å gjøre Dem mismodig,

å hemme Deres planer og samtidig ødelegge mig selv? De vil først i det neste liv få vite hvad jeg har lidt

i det forløpne år bare ved tanken på at jeg skulde volde Dem smerte. I min nølen, i mine tvil, i mine bekymringer har jeg kun tenkt på Dem, og hvor vanskelig min fremtidige tilværelse enn kan bli så kan ingen hjertesorg bli som den jeg har gjennomlevet ved denne adskillelse. Når jeg nu forlater Dem står De høi-

ere i folks mening enn noensinne, ja så høit hevet over Deres fiender at disse er som intet. Det er det beste tidspunkt jeg kan velge til å volde Dem en sorg, som, tro mig, vil skåne Dem for ennu større sorg. Jeg vet ikke ennu hvad det blir av mig — om jeg reiser til Amerika eller om jeg blir i Frankrike, og eventuelt i hvilken stilling. Hvor jeg enn kommer til å være, vil De få beviser på den aktelse og hengivenhet jeg alltid vil nære for Dem, og jeg ber Dem motta dette vidnesbyrd som kommer fra et sønderrevet hjerte.»

(Fortsettes.)

Biskop dr. Nikolaus Bares.

Efter kun tretten måneders virke som Berlins biskop er dr. Nikolaus Bares avgått ved døden. Lørdag aften blev dødsfallet meddelt i radioen, og det er et sørgebudskap som ikke kan undlate å gripe alle katolske sinn også heroppe i det fjerne Norden. Fordi vi alle er ett i vår hellige Kirke har jo vi katolikker en samfølelse som verden ofte forbauses over og finner underlig for ikke å bruke et sterkere uttrykk — men vi merker den hver gang der innenfor vår hellige Kirkes usynlige, men derfor like sterke og like beskyttende murer skjer en eller annen begivenhet. Vi merker da at denne begivenhet også angår oss — dens sorg eller dens glede er *vår* sorg eller *vår* glede og dens tap eller vinning er *vårt* tap eller *vår* vinning.

Men kanhende har denne følelse ikke på lenge vært så utpreget som nu ved etterretningen om biskop Bares' død. Ti det kan ikke nektes at fremfor alle andre land følger vi i øieblikket forholdene i Tyskland og deres utviklingsgang med den aller største oppmerksomhet. Her utkjemper jo kristendommen nu sin kanhende bitreste kamp — bitter fordi den tyske mentalitet i sig selv er så spirituelt anlagt og så intel-

lektuelt skolert at det er så uhyre store verdier der går tapt for den universelle kultur om denne mentalitet skal miste sin kristne grunnvoll, kristendommens bekjennelse og livsanskuelse som bærende prinsipp. Derfor følges en Guds riddersmann som kardinal Faulhaber med så brennende en interesse og derfor har Berlins biskop vært ombølget av alle katolikkers sympati fra den stund av da han blev intronisert i St. Hedwig-katedralen den 2. februar ifjor, Maria lysmessedagen. Og sympatien har fulgt ham gjennom hele året — ikke minst i de forferdelige dager efter 30. juni, hvor han blev berøvet sin beste støtte blandt lægfolket dr. Erich Klausener, «katolsk aksjons» uforferdede leder.

*

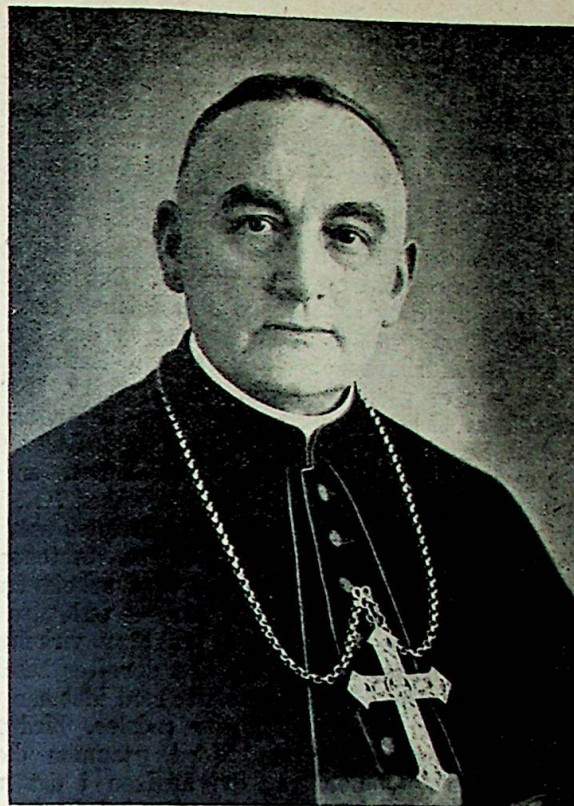
Vi har liggende foran oss Berlins «Katholisches Kirchenblatt»s innbundne årgang 1933. Dette — ett av de best redigerte katolske presseorganer som finnes — innleder denne årgang med en levnetsbeskrivelse av biskop Bares.

Bladet forteller, at biskopen var født i et ringe bondehjem i Eifeldorf Idenheim den 24. januar 1871 — i en av Tysklands mest katolske egne. Han utmerket sig

tidlig ved sin glimrende begavelse — kom ti år gammel på gymnasium i Trier, studerte ved presteseminaret i samme by og vigsledes 30. mars 1895 til prest, likeledes i Trier. Han virket derpå som prest, og navnlig som lærer og vant i så høi grad sine elevs kjærlighet at biskop Korum i Trier beordret ham til Berlin for å få komplettert sine studier slik at han kunde overvåke alle skoler og presteseminarer i bispedømmet. Den unge pastor Bares avsluttet disse studier med en glimrende doktorgrad og begynte i 1909 sin virksomhet som professor ved presteseminaret i Trier for i 1918 å overta den øverste ledelse av seminaret, hvilket gjennom den innflytelse som denne stillings bekleder selvfølgelig får på de unge prestekandidaters utvikling, er et av de mest ansvarsfulle hverv som en biskop kan betro en medarbeider. Ved siden av dette stille arbeid i presteseminaret medførte selvfølgelig krigens vanskelige år at Domherre dr. Bares på mange måter måtte stå sin biskop bi med råd og dåd i livets mest vitale avgjørelser — ikke minst spilte hans avgjorte holdning i Saarspørsmålet en stor rolle allerede den gang, idet han holdt på dette distrikts absolutte samhörighet med bispedømmet Trier. Man hadde i almindelighet utpekt ham som biskop Korums efterfølger, men istedenfor kaltes han i 1929 til Hildesheim. At det var en sorg for ham å forlate de gjennomkatolske Rhin- og Mosel-egne viser den skjønne avskjedshilsen han skrev og hvori det bl. a. heter: «Dette høitelskede Trier, hvortil jeg er knyttet med alle fibrene i mitt hjerte, hvor jeg er døpt, fermet, vigslet til prest, og hvor jeg har tjent gjennom 34 års prestegjerning — forlate skal jeg mitt kjære ærverdige Trier, hvis helligdommer har nesten to tusen kristne årtuseners patina . . . Triers høitelskede jord som er så gjennomvetet med martyrblood at sagnet sier at der velder blood frem om du trykker en jordklump mellom dine hender . . . forlate et gjennomkatolsk folk som ennå bevarer den dag i dag noe av den troskraft og trosiver som i kristendommens forårstid bragtes fra Rom til denne egn.» — en avskjedshilsen, som i all sin vemot dog bæres av en hengiven lydighet og en glad offerberedvillighet overfor Kirkens autoritet. Men denne lydighet og denne offerberedvillighet skulde settes på en ennå hårdere prøve — nemlig da han kaltes til Berlin for å overta Berlins krevende bispestol efter biskop dr. Christian Schreibers altfor tidlige død.

*

Den 2. februar finner intronisasjonen sted efter at kapitularkvikar domprost dr. Steinmann har bragt biskoppen en hilsen på alles vegne: «velsignet være den som kommer i Herrens navn», og som slutter med ordene: «Kan vi enn ikke erstatte vår nye biskop Hildesheim med alle dens kunstskatter — i *kjærlighet* vil vi bli Hildesheimerne lik, ja om mulig overtreffe dem i ærbødighet og hengivenhet.» Og under selve høitideligheten holdt biskop Bares en tale som grep alle tilhørerne på det dypeste. En tale om *troskap* og tro — en tale hvis *ord* han mer enn en gang i løpet av det år som er gått siden da har måttet bekrefte med *handlinger*. Den tale som biskop Bares holdt da han avla trokapseden til den tyske regjeringspresident ved

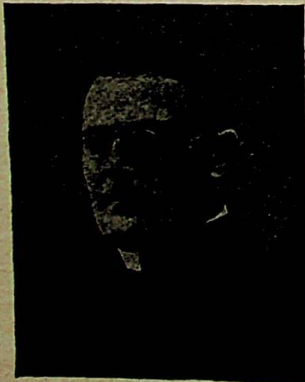

Berlins biskop, dr. Nicolaus Bares.

ministerpresident Göring, gjelder det samme om. Biskoppen sa nemlig: «Ifølge § 16 i rikskonkordatet er jeg nu kommet her for å avlegge trokapseden til Deres eksellence. Jeg avlegger denne ed som katolsk biskop i dens hele utstrekning. Jeg avlegger den som en høitidelig og åpen bekjennelse overfor min Gud av de plikter, som ved hans bud er forbunden med mitt embede, og som jeg som biskop av Hildesheim alltid har oppfylt tro og samvittighetsfullt. Jeg avlegger med glede denne ed som en høitidelig bekjennelse av min kjærlighet til folk og fedreland. Som katolsk tysk biskop står jeg sammen med vårt tyske folk i all dets nød og alle dets sorger. Dets vekst *innad*, dets aktelse og dets rett *utad*, vies alle mine bestrebelse. Og endelig avlegger jeg denne ed i fast vilje til et fredelig og tillitsfullt samarbeide mellom Kirke og Stat med det store mål: å føre den positive kristendoms grunnkrefter inn i det nasjonale livs organiske vekst i det tredje rike til velsignelse for folket. Mot dette mål går jeg i overensstemmelse med de tanker, som rikets fører gjen- tagende ganger offentlig har forkynt som retningslinjer for sin vilje og sine handlinger, og som han har realisert ved avslutningen av konkordatet med den hel- lige stol. Således vil jeg i mitt embede strebe efter å gi Gud hvad Guds er og Staten hvad Statens er. Uten forbehold av noen art vil jeg arbeide for å opprett- holde og fremme den katolske tro og den fedrelandssin- nede, statsborgerlige og sosiale pliktfølelse hos de, som er betrodd min omsorg.»

Så gikk noen måneder i arbeid og vi kan gjennom «Katholisches Kirchenblatt» følge dette arbeids pulsslag. Vi ser at der til 1. mai dekretes avholdt en høitidelig gudstjeneste i alle katolske kirker, hvor «åndens og håndens arbeidere» kan bekjenne sig til Kirkens sosiallære, den kristne stat og det tyske folkesamfund.» Nye kirkebygninger innvies — en storstilet Caritasinnsamling organiseres i dagene 5.—11. mai og vi nærmer oss St. Hansdag den 24. juni, hvor hele bispedømmet Berlin skal innvies til Jesu hellige hjerte samtidig med at det 32. katolikkstevne finner sted. Det er biskop Schreibers høieste og siste ønske som dermed går i oppfyllelse. Festen avholdes under ledelse av den før omtalte dr. Erich Klausener — og biskop Bares holder den tale som er gjengitt i «St. Olav» nr. 28, 1934. I denne tale sa biskoppen bl. a. til slutt: «Offer, martyrium, bot, hengivelse, taler blodet om — det blod, som blir utgydt i selvforglemmende kjærlighet, er det levende bevis på en saks godhet og sannhet . . . kun når vi kjemper og lider og blør for Kirkens sak, for en fornyelse av verdensånden og tidens foreteelser i Kristi sinnelag bærer våre ord og vårt arbeid frukt. Kirken er født av *Kristi* blodige sår — ved *våre* sår blir Gud og Kirken en levende fruktbar virkelighet igjen for menneskene.» Ikke en uke derefter beseglet dr. Klausener denne sannhet med sitt blod idet han falt som et offer for 30. junioppgjørets redsler. Med fast hånd førte biskop Bares sin hjord gjennom denne skjebnesvangre tid. Han var drivkraften i det brev som alle Tysklands biskopper utsendte i fellesskap — gjengitt i «St. Olav» nr. 29, 1934 — etter konferansen i Fulda og mer og mer er han vokset inn i de berlinske katolikkers kjærlighet, til døden nu så brått har skåret alle jordiske synlige bånd over. Den siste gang den avdøde møttes med sine barn — og for *ham* var ethvert medlem av hans hjord virkelig et *barn*, ti han eiet en *fars* personlige kjærlighet — var ved den store pavefest som blev feiret den 17. februar. Ved denne anledning holdt han en tale som vi ved leilighet skal bringe her i «St. Olav».

Pastor van der Velden 60 år.

Den 11. mars kan pastor van der Velden feire sin 60-års dag. Det er et langt og virksomt liv det apo-

stoliske Vikariats prokurator i Nederlandene kan se tilbake på — et liv som i 27 år har vært viet en prests hellige virke og i første rekke dette virke utøvet her i Norge. I menighetene i Oslo røktet pastor van der Velden med stor pliktoppfyllelse og omsorg sitt kall som sjelesørger i femten år — fra sin prestevigsel i 1908 til han i 1923 blev utnevnt til sogneprest i Tromsø. Også her utfoldet han stor nidkjærhet og i 1929 kalles han til Trondheim hvor han straks gikk igang med forberedelsene til Olavsjubileets katolske festligheter i 1930 som ikke minst på grunn av hans dyktige tilretteleggelse fikk et strålende forløp.

En kort tid var pastor van der Velden konstituert i Halden etter at Picuspatriene hadde overtatt Mellem-Norges kirke-distrikt — men da den overordentlig betydningfulle stilling som Vikariatets prokurator i Nederland skulde besettes var ingen nærmere til å overta den enn han, hvis grundige kjennskap og kjærlighet til norske forhold predistinerte ham til denne ansvarsfulle oppgave. Ikke minst fordi der med denne stilling også er forbundet redaksjonen av det nederlandske propagandaorgan for den norske misjon: «Uit het Land van St. Olav» — og pastor van der Velden jo i sin tid som redaktør av «St. Olav» var blitt fortrolig med pressearbeid og derfor hadde de beste betingelser for også på dette så viktige område å kunne yde de norske katolikker en effektiv støtte.

De forløpne år har vist at man ikke har grepet feil — og der vil på fødselsdagen gå mange hilsener og tanker både i synlig og usynlig form ned til St. Franciskus-Xaver-søstrenes avholdte rektor i Bussum — den norske misjons trofaste talsmann, pastor Hermann van der Velden.

«St. Olav» slutter sig til disse og ønsker fortsatt vel-signelse over dagen og veien — ad multos annos!

*

Og så vil vi benytte leiligheten til atter å minne våre lesere om å tenke på pastor van der Velden og hans blad med *billeder* her fra Norge. Vi gjentar hvad vi skrev i 1933 i anledning pastorens 25-årige prestejubileum: send om ikke mer enn *ett eneste* postkort eller fotografi med et blankt, skarpt, norsk motiv ned til Bussum — men gjør det *allesammen!* Alt er velkomment og kommer vel med!

I kikkerten.

Under rubrikken «Kirkenytt» har vi i årenes løp lest mange forunderlige og gåtefulle meddelelser — både i katolske og andre blad. Det er derfor alltid med en viss skrekkblandet spenning at vi i utenlandske aviser leser etterretninger om den katolske Kirkes stilling i Norge! Nylig kunde man således lese den forbløffende meddelelse at en sønn av en luthersk prest i Norge var blitt viet til katolsk prest. Det kan man kalle en nyhet! Blandt nulevende og avdøde norskfødte katolske prester finnes det ikke en eneste luthersk prestesønn. — Bladet «Norges Kvinner» gjengir i sitt siste nummer en notis av denne art. Notisen som på sin lange vandring har passert forskjellige land — og i «Norges Kvin-

ner» har fått overskriften: «Hvorledes det fra ledende katolsk hold skrives om Norge», med undertitlen: «Hjemlengslen» mot Rom i Norge, — forteller et par anekdoter som vel kan være sanne. Det er til eks. ganske riktig at en kirke ved Skien — Gjerpens gamle kirke — som før var katolsk, efter sin restaurering har fått et nytt kirkeutstyr som bærer tydelig preg av katolske forbilleder. Selv om denne kirke ikke har statuer hverken av Petrus eller Paulus, finner man der Petri nøkler og Paulus' sverd som symbolske dekorasjoner. Og det er også riktig at det blandt Norges 7—800 lutherske prester finnes et par som har sterke interesser for katolsk kirkemusikk, navnlig for den gregorianske sang. Men derav å slutte at det er skjedd noen vesentlig forandring i de norske lutherske presters mentalitet overfor den katolske kirke, det har intet med virkeligheten å gjøre. Det er sant at vi i de siste år har vært nesten helt forskånet for hatske og bitre angrep, men derfor er det ingen grunn til å mene at det foregår noen tilnærmelse til katolisismen. Riktignok har vi i den siste tid sjeldnere hørt tale om «den katolske fare», men det betyr vel ikke annet enn at man på statskirkelig hold har fått øinene op for at man i kommunismen og den såkalte nye «moral» har å regne med ganske andre og mer truende «faremomenter» enn dem som ligger i den katolske kirkes virksomhet i vårt land.

Fru Anna Backer hedres.

På Danske Kvinders Katholske Forbunds 10-års stiftelsesfest forleden blev fru Anna Bacher utnevnt til foreningens æresmedlem. På grunn av plassmangel utestår referatet av festen til neste nr. av «St. Olav».

Herhjemme: —

OSLO. — Fellesbasaren kunde like til den siste dag glede sig ved et godt besøk med mange flittige loddtager. Meget bidrog også den gode underholdning til å trekke hus. Tirsdag holdt hr. Geist et interessant foredrag om de første flyvninger i Norge — et emne som foredragsholderen er særdeles vel bevandret i da han selv har deltatt i mange av de aller første flyveeksperimentene. Fredag gledet hr. How de tilstedeværende med sin vakre sang — ellers spiltes teaterstykket og O. K. Y.s sketcher til almindelig jubel, ikke minst frydet de mange barn sig som hadde innfunnet sig til barneaften om lørdagen. — Søndag gikk fastelavnsfesten av stabelen — mange mennesker og megen stemning — flittig loddtagning og kunstnerisk underholdning av frk. Ragnhild Carelius og d'herrer Vitesnik og Staver samt en ung illusjonist med et malabarisk navn, men som dog viste sig å være fra Porsgrunn og som med en aldri sviktende veltalenhet demonstrerte en rekke ikke helt almindelige behendighetskunster som med rette vakte meget bifall. Tirsdag avsluttedes så med loddtrekning som foretokes av politiorдонans Tangstad. Etterpå bragte sogneprest Irgens sogneprest Notenbooms og sin egen beste takk til alle dem som hadde bidratt til det gode resultat — i første rekke til basarens fellesstyre og til dem som hadde assistert med underholdningen — en takk som alle de tilstedeværende gav sin varmeste tilslutning.

BERGEN hadde søndag en av sine «store» kvelder. Det var fastelavnsfest med Mariaforeningen som arrangør. Da ventet man alltid noe, men at det skulde bli så enestående morsomt og festlig som det blev, overgikk alle forventninger. Festens motto var: «Godt humør», og stemningen var der fra teppet gikk op til det gikk ned for siste gang. Den morsomme prolog sunget av Violet Bensen som i en «Godt humør-nøkkels» skikkelse kom inn på scenen for å åpne lykkes dør, gjorde fortjent lykke. Ingen merket at tiden gikk,

ingen fikk tid til å kjede sig. Programmet vekslet fra mgr. Snoeys vakre, hjertevarme velkomstord til Mariaforeningens berømte orkester som avsluttet det hele. Ideene var så riginale at der måtte stor fantasi til for å få det i gang. Og en hel del arbeide må det også ha ligget bak. Men la det være sagt med en gang: de unge damer har vært flinke og iherdige, og det skyldes de dyktige søstre som har instruert det hele at festen blev så vellykket som den blev. I pausene fikk vi musikk og bevertning. Så fikk vi være med på en attentur i Holland, var på visitt hos Madame Katzen pompadour, en katteelskende gammel jomfru, dyktig spillet på tysk av Bella Paus Knutsen, hørte oplesning av de uforlignelige Bergensfortellinger. En fornøielig sketch blev også spillet, og til slutt foredrog det for omtalte orkester under Bella Paus Knutsens dirigentstokk sitt glansnummer. Men orkestret kan ikke beskrives, det må høres. Etterpå var det selskapeleg samvær. Forresten må man ikke tro det alltid regner i Bergen. Vi har en tid hatt strålende vintervær, og alle som kan krabbe og gå er i fjellene på ski. «Regnhattene» står hjemme med spindelvev på. **El.**

HAUGESUND. — Basaren og den liturgiske utstilling er nu avsluttet efter å ha vært åpen i snart to uker. Vi har kunnet glede oss over «fulle hus» hver aften av et publikum som flittig har ofret sine tører med glede. I tilgift til det pene utbytte har vi også den nyttige tilfretsstillelse å være kommet i kontakt med et interessert publikum som i basardagene har lært katolikkene å kjenne «på tomannshånd». Vi er ikke lenger så «rare» som mange hittil har trodd, på tross av at Kirken har virket her i en rekke av år. Folk har hygget sig og den gode underholdning med aktuelle foredrag med lysbilleder — om eftermiddagen for barn og om aftenen for voksne — har vært omfattet med levende interesse. Emner som «Konnersreuth», «Lourdes», «Rom», «Besøk i et munkekloster» o.s.v., er jo egnet til å trekke folk og hr. pastor V. d. Vlugt har båret kveldens byrde og hete (det siste i bokstavelig forstand) ved nesten hver aften å besøge den gode underholdning. Noen protestantiske venner og hr. Gøsta af Geijerstam har også bidratt med fengslende kåserier. — Hr. Geijerstam er nu på det nærmeste ferdig med utsmykningen av Kirken — et arbeide som fryder øiet og varmer hjertet. En fyldig og vi håper kunstforstandig omtale vil senere komme, sannsynligvis ledsaget av gode fotografier. Det nye alter av flerfarvet marmor er også under arbeide og når dette er ferdig vil vår nye kirke stå helt ferdig. Til den tid håper vi å kunne gi St. Olavs lesere en samlet beskrivelse av Kirken. **O. H.**

Trekningsliste for Fellesbasaren 1935.

Lampe, nr. 1, Ellef Iversen, Vestbygt. 3. — Billede, nr. 26, Mgr. H. Irgens. — Billede, nr. 52, pater Notenboom. — Permanentkrøll, nr. 37, Elsa Elton Svenby p. b. 780. — Babytrøier, nr. 50, Irene Becsan. — Margarin, nr. 12, Hs. hoiærv. biskopen. — Margarin, nr. 19, fru Lillemor Thielemann. — Margarin, nr. 5, Valente, Lakkegt. 14. — Lit. års helgener, nr. 49, Thorstein Siggerud, Norkapsgt. 30. — Lit. års helgener, nr. 92, fru Pettersen, Frogneren. 1. — Lit. års helgener, nr. 4, fru Karlsen, Høvik. — Lit. års helgener, nr. 2, Granberg, Akersvn. 5. — Lit. års helgener, nr. 108, Einar Eriksen, Tostrupsgt. 25. — Korsstingsserviett, nr. 16, Aggi Bruse. — Heklet serviett, nr. 1, frk. Moen, M. Bergsgt. 6. — Blå løper og heklet serviett, nr. 32, pater Boors. — Diverse strikkesaker og 1 slipsmappe, nr. 19, Aggi Bruse. — Heklet sjal, nr. 112, Becsan, Urtegt. 4. — Heklet serviett, nr. 61, fru Daae Knudtzon, Ths. Heftyestgt. 61. — Fruktbolle, nr. 94, Ragnh. Carelius. — Krusifiks, nr. 96, pater Notenboom. — Genser og lue, nr. 92, Rog. Strait. — Sofapute, nr. 106, fru Pettersen, Frognerveien. — Brodert serviett, nr. 49, Wegling, Grand hotell. — 1 års ab. «St. Olav», nr. 39, frk. Borch. — 4 kg. fiskepudding, nr. 26, hs. hoiærv. biskopen. — Silkeduk, nr. 143, fru Cappelen, Urtegaten. — Bonbonniere, nr. 116, frk. Duscheck. — Serviettring,

nr. 152, frk. Østenstad. — Ramme, nr. 113, fru Pettersen, Frognerveien. — Mascott, nr. 56, priorinnen St. Josephs Institutt. — Rund sofapute, nr. 56, frk. Helene Germeten, L. Eriksonsgt. 7. — Brun sofapute, nr. 89, fru Hye, Tr. hjemsvn. 49. — Str. torvveske, nr. 116, Anne Marie Nickes. — Lampe Galigani, nr. 69, pastor Maesch. — Str. jakke, nr. 145, Becsan. — Dok.mappe, nr. 208, Søster Rosa, Arendal. — Fruktfat med asjetter, nr. 177, Hr. Geist, Refstad. — Fruktfat keramikk, nr. 57, frk. Sigrid Wåler. — Fregatt, nr. 212, Gunh. Unnemark, Ullevålsvn. 51. — Konfektskje, nr. 32, Hs. høiærv. biskopen. — Peisur, nr. 38, Hs. høiærv. biskopen. — 2 vaser, nr. 12, pastor Gorissen. — Sepe 4711, nr. 286, fru Cappelen, Urtegt. 24. — 2 bilder, nr. 292, Marie Løken, Tordenskjolds Plass. — Strykejern, nr. 259, fru Marie Løken, Tordenskjolds

Plass. — Krusifiks, nr. 204, fru Pettersen, Frognerveien. — Krusifiks, nr. 212, søster Maria Josephs Inst. — Mariastatue, nr. 147, St. Katharinahjemmet. — 6 teskjeer, nr. 180, fru Hansen, Akersvn. 4. — Smørbrødklype, nr. 250, bankchef Parmann. — Pastell Geijerstam, nr. 165, Randi Straith. — Keramikksett, nr. 164, fru Høye, Skovveien 26. — Likørsett, nr. 103, Søster Anne Marie, Neubergergt. — Fruktserwise, nr. 389, Sigurd Sylou-Kreutz. — Nattbordlampe, nr. 246, Bergliot Andersen, Ullevålsvn. — 6 par blå kopper, nr. 234, fru Ustvedt, Nordstrandshøgda. — Dukken Astrid, nr. 252, Gerd Thielemann, Grønl. 6-8. — Gulvlampe, nr. 56, hs. høiærv. biskopen. — Moccaservise, nr. 455, bankchef Parmann. — Kaffe-servise Porsgrunn, nr. 450, Willy Olafsen. — Tebord med kopper, nr. 400, Dagmar Andersen, Ullevålsvn.

Fastemandat

for tiden fra askeonsdag 1935 inntil den samme dag 1936. I henhold til de av den hellige Fader mig overdragne særegne fullmakter for Oslo Apostoliske Vikariat bestemmes som følger:

- I. Den påbudte *faste* blir bestående på alle dager i den *firti dagers fastetid* med undtagelse av søndagene, *dessuten på tamperdagene* (13., 15. og 16. mars, 12., 14. og 15. juni, 18., 20. og 21. septbr., 18., 20. og 21. desbr.) og *vigliene for pinse* (8. juni), *før Marias optagelse* (14. aug.), *før allehelgens fest* (31. okt.) og *før jul* 24. des. inntil kl. 12 middag). Forpliktet til å faste på disse dager er alle, som har fylt 21 år, men ennå ikke har begynt det 60. Fastebudet tillater et par stykker brød om morgenen, et fullstendig måltid til middags-tiden og et mindre måltid om aftenen, eller også omvendt.
- II. *Abstinensbudet* forplikter alle, der har fylt 7 år, til fullstendig å avholde sig fra *kjøtt-spiser*. Dette bud blir stående på *alle årets fredager, askeonsdag, påskelørdag, alle tamperdager* og de ovennevnte *vigiliedager*. Dog dispenserer alle fra abstinensbudet: Bededag (fredag 1. november). På alle øvrige dager tillates nytelse av kjøttspiser, dog med den innskrenkning, at for personer, som er forpliktet til å faste, tillates på samtlige befalte fastedager nytelsen av kjøtt kun én gang, nemlig ved hovedmåltidet. Det er tillatt å nyte kjøtt supper og å bruke flekk, fett eller blod *ved tilberedelsen* av spiser, for såvidt kjøtt enten aldeles ikke eller kun i en uvesentlig grad inneholdes i dem, på alle abstinensdager. Påskelørdag og julaften kl. 12 middag ophører både faste og abstinens.
- III. Tillatelse til å spise kjøtt på alle abstinensdager med undtagelse av *langfredag* gis: 1. alle som pleier å få sin mat fra et offentlig spisested eller hos ikke-katolikker; 2. ikke-katolikkens innbudte gjester; 3. medlemmer og tjenestefolk av en familie, hvis vert eller vertinne ikke er katolikk.
- IV. Alle sogneprester har, og alle øvrige av oss approberte skriftefedre meddeles herved myndighet til av viktige grunner, og hvor ikke

- bare sanseligheten forlanger det, å dispensere *enkelte troende* for faste- og abstinensbudet. De troende kan henvende sig til sin sogneprest eller til sin skriftefar for nærmere opplysninger angående fastebudet, f. eks. om ombytning av frøkosten med aftensmåltidet.
- V. Av hensyn til den for alle modererte strenghet av det oprinnelige faste- og abstinensbud *skal alle troende, som er i stand dertil*, i fastetiden nedlegge en *almisse* efter sine formuesomstendigheter i de bøsser, som i dette øiemed blir å anbringe i alle kirker og offentlige kapeller med påskrift: «*Fastealmisseser*». Disse fastealmisseser, som anvendes til beste for våre kirkelige anstalter, blir å innsende til det Apostoliske Vikariat. Den, som ikke er i stand til å gi en sådan almisse, skal på søndagene i fastetiden be den smertefulle rosenkrans for Kirkens anliggender.
  - VI. I de såkalte *lukkede tider*, d. e. fra og med *askeonsdag* til og med *påskefesten* og fra og med *første adventssøndag* til og med *julefesten*, må ingen høitidelige brylluper finne sted: i *selve faste- og adventstiden* skal de troende overhodet avholde sig fra *danse og andre støiende offentlige forlystelser*.
  - VII. Tiden for oppfyllelsen av det kirkelige bud om *påskedommunionen* fastsettes til tiden fra *palmesøndag* inntil *Kristi Himmelfarstfest* for de troende, som bor på eller kun 25 kilometer fra et sted, hvor der er ansatt en prest, og inntil *Trefoldighetsfest* for de troende, som bor lengere borte.

Nærværende fastemandat blir å oplese i alle kirker og offentlige kapeller på søndag Quinquagesima. Gitt i Oslo den 11. februar 1935.

† JACOB MANGERS,
biskop av Selja. Ap. Vikar.

Redaktør: Mgr. Irgens.

Jac. Olsen's Boktrykkeri, Telefon 12699, Storgaten 28. Oslo.